

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Jany Serbovej v trestnej veci vyžiadanej osoby **P. F.**, v konaní o návrhu prokurátorky Krajskej prokuratúry v Košiciach na vzatie vyžiadanej osoby do predbežnej väzby na základe európskeho zatýkacieho rozkazu, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 30. marca 2017 v Bratislave sťažnosť vyžiadanej osoby P. F. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 7Ntc/5/2017 z 10. marca 2017 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 3 Trestného poriadku dopĺňa chýbajúci výrok v uznesení Krajského súdu v Košiciach z 10. marca 2017, sp. zn. 7Ntc/5/2017:

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku predbežná väzba dohľadom probačného a mediačného úradníka **s a n e n a h r á d z a**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 7Ntc/5/2017 z 10. marca 2017 rozhodol podľa § 15 ods. 2 zák. č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze (ďalej aj „zákon o EZR“) o vzatí vyžiadanej osoby P. F., nar. X.X. v M. do predbežnej väzby na základe kópie Európskeho zatýkacieho rozkazu vydaného Trestným súdom v Canterbury, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska z 1. decembra 2016, sp. zn. 46ZY0211315/1, na účely trestného stíhania pre dva trestné činy úmyselného ťažkého ublíženia na zdraví v rozpore s článkom 18 zákona o trestných činoch spáchaných proti osobe z roku 1861, s tým, že väzba začala plynúť 8. marca 2017 o 06:30 hod. a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby v Košiciach (č. l. 55).

Proti tomuto uzneseniu podal prostredníctvom obhajcu riadne a včas sťažnosť obvinený P. F., ktorú odôvodnil tým, že súd sa nezaoberal jeho zdravotným stavom, prekonal dva infarkty a jeho zdravotný stav si vyžaduje kludový režim a dodržiavanie predpísanej liečby. Vzhľadom na jeho zdravotný stav je prakticky vylúčené, aby zmaril účel predbežnej väzby. Nesprávnosť napadnutého rozhodnutia vidí v tom, že súd sa nezaoberal možnosťou nahradenia predbežnej väzby uložením primeraných opatrení a obmedzení vo forme dohľadu probačného a mediačného úradníka, tak ako ho navrhoval v záverečnom návrhu pred vyhlásením napadnutého uznesenia. Nakoľko sa súd týmto jeho návrhom vôbec nezaoberal, ani nezdôvodnil prečo navrhované nahradenie predbežnej väzby neprijal, považuje napadnuté uznesenie za nepreskúmateľné. Nakoniec žiadal odvolací súd, aby napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 7Ntc/5/2017 z 10. marca 2017 zrušil a prepustil ho na slobodu, alternatívne nahradil predbežnú väzbu nariadením dohľadu probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako nadriadený orgán, v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por., v ktorom je vyjadrený obmedzený revízny princíp, po tom ako nezamietol sťažnosť z dôvodu podľa § 193 ods. 1 písm. a/ alebo písm. b/ Tr. por., na základe sťažnosti preskúmal napadnuté výroky uznesenia a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré by mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutých výrokov uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimo trestných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a zistil, že sťažnosť vyžiadanej osoby P. F., je dôvodná, avšak iba z časti.

Najvyšší súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie nie je správne a zákonné vo všetkých jeho výrokoch, nakoľko v rámci konania síce bolo postupované za dodržania všetkých procesných predpisov upravujúcich konanie o vzatí vyžiadanej osoby do predbežnej väzby, avšak pri vydaní rozhodnutia o predbežnej väzbe došlo k pochybeniu sudkyne

Krajského súdu v Košiciach, ktorá sa absolútne nezaoberala návrhmi vyžiadanej osoby. V odôvodnení napadnutého uznesenia iba konštatačne odpísala paragrafové znenie zákona o EZR. Vôbec sa nezaoberala návrhmi vyžiadanej osoby a jej obhajcu, ktoré boli vyslovené pri výsluchu vyžiadanej osoby P. F. dňa 10. marca 2017, ktorý sama realizovala (č. l. 41 - 45). Na predmetnom výsluchu bol vyslovený návrh obhajoby, aby súd zväžil nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Táto námietka absentuje ako vo výroku, tak aj v odôvodnení napadnutého uznesenia.

Z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II ÚS 67/2013 z 5. júna 2013, vyplýva nasledovné:

- z ustanovenia čl. 5 ods. 3 Dohovoru vyplýva pre národné súdy povinnosť **odôvodniť** prečo nepovažujú alternatívy k väzbe za použiteľné. Nedostatok takéhoto **odôvodnenia** môže predstavovať porušenie čl. 5 ods. 3 Dohovoru,
- súd resp. sudca pre prípravné konanie rozhodujúci o väzbe je oprávnený (a vzhľadom na preferenciu osobnej slobody vyplývajúcu z čl. 5 ods. 1 Dohovoru) aj povinný **skúmať**, či účel väzby nemožno rovnako dobre dosiahnuť ponechaním alebo prepustením obvineného na slobodu za súčasného dohľadu probačného a mediačného úradníka, a to aj v prípade, že takýto návrh nebol výslovne uplatnený;
- otázkou je, do akej miery sa úvahy súdu, resp. sudcu pre prípravné konanie majú odraziť v **odôvodnení** uznesenia. Pri jej riešení je potrebné vychádzať z toho, že spôsob a miera zaoberania sa týmito otázkami v uznesení závisí od spôsobu a obsahu procesných návrhov obvineného, jeho obhajcu, resp. ich argumentácie;
- súd, resp. sudca pre prípravné konanie je povinný najmä **odôvodniť** či a do akej miery ponechanie obvineného na slobode (so zohľadnením účinkov dohľadu probačného a mediačného úradníka a prípadnom uložení primeraných povinností a obmedzení podľa § 82 Tr. por.) zvyšuje riziko naplnenia konania.

Ústavný súd Slovenskej republiky v Náleze sp. zn. IV. ÚS 346/08 zo 16. decembra 2008 uviedol, že príslušný **súd je povinný** zaoberať sa a rozhodnúť **o návrhu** na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Z uvedeného možno vyvodit' a zovšeobecniť nasledovné:

Ak bol podaný návrh na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka súd, resp. sudca pre prípravné konanie je vždy povinný o takomto návrhu rozhodnúť samostatným výrokom (IV. ÚS 346/2008). Ak takýto návrh nebol podaný, súd, resp. sudca pre prípravné konanie je, s ohľadom na povahu dohľadu probačného a mediačného úradníka, vždy povinný zaoberať sa možnosťou nahradenia väzby týmto procesným prostriedkom a v prípade negatívneho záveru svoje stanovisko vysvetliť v odôvodnení uznesenia (II. ÚS 67/2013).

Je potrebné súhlasiť s obhajobou v tom, že Krajský súd v Košiciach sa pri rozhodovaní o vzatí vyžiadanej osoby P. F. nezaoberal možnosťou nahradenia väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, pretože výrok ako ani odôvodnenie napadnutého uznesenia nerieši túto otázku. Rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu a jeden celok, preto možno vytýkaný nedostatok napraviť prieskumnou a rozhodovacou činnosťou najvyššieho súdu, ktorý nižšie vysvetlí prečo nezistil podmienky na nahradenie väzby u vyžiadanej osoby P. F. dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Na pozitívne rozhodnutie o nahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka musia byť splnené podmienky uvedené v § 80 ods. 1 písm. c) a ods. 2 Tr. por.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ alebo c/ môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak

c) s ohľadom na **osobu** obvineného a **povahu** prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 80 ods. 2 tretia veta Tr. por. ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a/ až c/ alebo e/, alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú **výnimočné okolnosti prípadu**.

Najvyšší súd pri úvahách či možno väzbu vyžiadaného P. F. nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka dospel k negatívnemu záveru.

Rozhodnutie o predbežnej väzbe v konaní o európskom zatýkacom rozkaze má iný charakter než väzba v rozsahu jej úpravy v štvrtej hlave v prvej časti Trestného poriadku. Sudca v tomto konaní neskúma dôvodnosť podozrenia zo spáchania skutku, pre ktorý je osoba vyžiadaná, ani opodstatnenosť právoplatného odsudzujúceho rozsudku cudzozemského súdu a neskúma ani existenciu dôvodov väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. Pred rozhodnutím o predbežnej väzbe je však sudca povinný zistiť, či pozbavením osobnej slobody vyžiadanej osobe bude naplnený účel predbežnej väzby a to je – **zabezpečenie prítomnosti** zadržanej osoby na území Slovenskej republiky tak, aby nedošlo **k zmareniu účelu** konania o európskom zatýkacom rozkaze pokým orgán štátu pôvodu nepredloží originál európskeho zatýkacieho rozkazu. Predbežná väzba nie je obligatórna a zadržanú osobu možno ponechať na slobode. Sudca má obligatórnu povinnosť pred rozhodnutím o predbežnej väzbe vypočúť vyžiadajú osobu (§ 15 ods. 2 EZR) a v rámci tohto výsluchu umožniť jej vyjadriť sa minimálne k návrhu prokurátora na jej vzatie do predbežnej väzby. Vyššie uvedené bolo naplnené, avšak krajský súd vo výroku ani v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nezmenil a neodôvodnil svoje závery, ktoré ho viedli k rozhodnutiu o vzatí vyžiadanej osoby do predbežnej väzby, pričom neprihliadal na návrhy vyžiadanej osoby. Preto najvyšší súd považoval za nevyhnutné doplniť právne a procesné závery, ktoré viedli k rozhodnutiu o vzatí vyžiadanej osoby do väzby, ako aj o nenahradení väzby dohľadom mediačného a probačného úradníka.

Žiada sa dodať, že v zmysle § 15 ods. 5 EZR predbežná väzba nesmie trvať viac ako 40 dní odo dňa zadržania osoby. Sudca krajského súdu na návrh prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrovanie môže rozhodnúť o prepustení osoby z predbežnej väzby aj pred uplynutím tejto lehoty. Z uvedeného je zrejmé, že predbežná väzba má len krátkodobý dočasný charakter a preto v krátkom čase bude vo veci opätovne rozhodované.

Okrem splnenia formálnych podmienok predbežnej väzby je v posudzovanej veci splnená aj materiálna podmienka, spočívajúca v existencii konkrétnych skutočností, z ktorých vyplýva dôvodná obava zo zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze v prípade, že by sa toto viedlo voči vyžiadanej osobe na slobode.

Okolnosti odôvodňujúce hrozbu zmarenia účelu konania o európskom zatýkacom rozkaze sú vecou individuálneho posúdenia zo strany konajúcich orgánov vzhľadom na jednotlivé okolnosti prípadu ako aj na osobné pomery vyžiadanej osoby a môžu byť zistené nielen v rámci výsluchu vyžiadanej osoby, ale môžu vyplývať už z obsahu samotného predloženého spisového materiálu.

Nevyhnutnosť zabezpečenia prítomnosti P. F. na území Slovenskej republiky je daná s ohľadom na spáchaný trestný čin, za ktorý mu môže hroziť až doživotie. Preto hrozí reálna obava, že P. F. by mohol opustiť územie Slovenskej republiky prípadne sa iným spôsobom vyhýbať úkonom spojených s konaním o európskom zatýkacom rozkaze, čím by došlo k zmareniu účelu predbežnej väzby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené pri konkrétnych sťažnostných námietkach vyžiadanej osoby podrobil napadnuté uznesenie a konanie, ktoré mu predchádzalo, všeobecnému prieskumu. Podľa výsledkov prieskumu napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo, nadriadeným súdom neboli zistené také pochybenia pri aplikácii práva hmotného a procesného, ktoré by odôvodňovali zrušenie napadnutého uznesenia, a preto najvyšší súd postupom podľa § 194 ods. 3 Trestného poriadku doplnil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach o predmetný výrok tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 30. marca 2017

JUDr. Gabriela Š i m o n o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Lucia Gočálová